

Незаконне відчуження земель водного фонду **ВИСОКИЙ**

рівень ризику

Власник ризику: [Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру](#),
[Органи місцевого самоврядування](#)

Підзвітність власника: [Міністерство аграрної політики та продовольства України](#)

Сфера публічного управління: [Земельні відносини](#)

Чого стосується: [Розпорядження землями](#)

Нормативна база: [Земельний кодекс України](#), [Водний кодекс України](#)

Дата перегляду ризику: 16.06.2021 року

ОПИС РИЗИКУ:

До земель водного фонду належать прибережні смуги вздовж морів, річок та водойм, а будівництво на них заборонено. Чинним законодавством встановлено особливий правовий режим використання таких земель, зокрема право постійного користування землею водного фонду, що перебувають у державній або комунальній власності, набувають лише підприємства державної або комунальної форми власності. Для рибогосподарських потреб із земель водного фонду можуть передаватися юридичним особам і громадянам на умовах оренди озера, водосховища, інші водойми, а також земельні ділянки прибережних захисних смуг. Та попри заборону, встановлену законодавством, відповідальні посадові особи органів місцевого самоврядування або Держгеокадастру за неправомірну вигоду вносять недостовірні відомості до земельно-облікових документів, відносячи землі водного фонду до земель сільськогосподарського призначення. Надалі посадовці незаконно погоджують документацію із землеустрою щодо передачі вказаних земель у власність громадян. Згодом виведені землі використовуються для забудови. Крім того, відповідно до ст. 88 Водного кодексу України у межах існуючих населених пунктів прибережна захисна смуга встановлюється з урахуванням містобудівної документації, але через відсутність належного контролю за її розробкою з боку місцевих органів влади, вимоги щодо ширини прибережних смуг (25 – 100 метрів від води) часто порушуються, що автоматично виводить частину земель із земель водного фонду.

Джерела ризику

Індивідуальна недобросовісність

Відсутність вебресурсу геопросторових даних для моніторингу земель

Відсутність ефективних систем контролю за дотриманням правових гарантій захисту прибережних смуг

Стратегічні наслідки

Зменшення надходжень до місцевих бюджетів

Втрата земель водного фонду, погіршення екологічного стану навколишнього середовища

Порушення прав громадян на вільний доступ до водних ресурсів

Уповільнення економічного зростання суб'єктів господарювання та держави в цілому.

Корупційні наслідки

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 ККУ)

Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 ККУ)

Незаконне збагачення (ст. 368-2)

СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКУ

Нормативні

Не застосовується

Процедурні

Повноцінно запустити інтернет-ресурс для моніторингу обігу земель, на якому підлягатимуть відкритому оприлюдненню всі геопросторові дані, що є в розпорядженні органів державної влади та місцевого самоврядування. Платформа має забезпечити належний обмін даними між державними реєстрами: Державний земельний кадастр, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань тощо

Індикатори виконання
плану дій

Відповідальний суб'єкт

Потреба у
фінансових
витратах

Імплементувати Закон України
«Про національну
інфраструктуру геопросторових

**Державна служба України з
питань геодезії, картографії
та кадастру**

ПОТРЕБУЄ

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ІСНУВАННЯ РИЗИКУ

Реєстр судових рішень

Суть справи:

До начальника управління Держкомзему у Іршавському районі Закарпатської області звернулась фізична особа з проханням виготовити державний акт на право власності на земельну ділянку загальною площею 0.2074 гектара, що розташована на землях лісогосподарського призначення, з метою виділення їй земельної ділянки у приватну власність під виглядом пасовища для ведення особистого селянського господарства. Надалі посадова особа, діючи умисно, посвідчила особистим підписом та круглою печаткою управління Держкомзему технічну документацію із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку як пасовище. Згодом посадова особа підписала та видала державний акт на право власності на цю земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства. Слідством доведено, що протягом року посадова особа Держкомзему ще тричі підробила службові документи, у результаті чого з державних земель лісового фонду під виглядом пасовищ вибуло понад 1,3 гектара лісів, це спричинило шкоду інтересам держави в особі Вільхівської сільської ради на загальну суму 43 тис. грн.

Дата рішення 16.05.2019 [Справа № 646/8582/18](#)

Інші джерела

[За відчуження 11,5 га земель водного фонду начальника земельних](#)

ресурсів у Бориспільському районі судитимуть

Заступником прокурора області затверджено обвинувальний висновок у кримінальній справі за ч. 2 ст. 364 (зловживання службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки), ч. 2 ст. 366 (службове підроблення, що спричинило тяжкі наслідки) КК України, яку направлено до суду, за обвинуваченням колишнього начальника управління земельних ресурсів у Бориспільському районі. Він, зловживаючи своїм службовим становищем, погодив проект землеустрою та підписав ряд документів, а також і державні акти на право власності на земельні ділянки загальною площею 11,5005 га вартістю 8276050 грн., достовірно знаючи, що вказані земельні ділянки знаходяться у межах прибережної захисної смуги, тобто відносяться до земель водного фонду та передача їх у власність громадянам заборонена законом. Внаслідок злочинних дій колишнього начальника управління земельних ресурсів у Бориспільському районі із земель державної власності вибули земельні ділянки загальною площею 11,5005 га вартістю 8276050 грн., чим спричинив державі шкоди.

Посадовцю Держгеокадастру, який надав у приватну власність землі водного фонду Національного природного парку, повідомлено про підозру

За даними слідства, протягом 2015 року начальник одного з відділів Головного управління Держгеокадастру у Харківській області незаконно передав у приватну власність три земельні ділянки водного фонду загальною площею 0,18 га, які перебувають у власності держави. Він склав та підписав позитивні висновки щодо проектів землеустрою з їх відведення для індивідуального садівництва у власність громадян. Дії посадовця призвели до вибуття з державної власності прибережної захисної смуги, яка відноситься до об'єкту природно-заповідного фонду НПП «Гомільшанські ліси». Сума збитків, завданих державі, складає майже 265 тис грн.

Ексголову Львівської ОДА підозрюють у протиправному відчуженні земель

Служба безпеки України задокументувала протиправну схему відчуження земельної ділянки та водних об'єктів розташованих в її межах, ексочільником Львівської облдержадміністрації. Встановлено, що експосадовець видав незаконне розпорядження щодо відчуження земельної ділянки розміром 15,6 гектара, у межах якої знаходиться водний об'єкт загальнодержавного значення площею 9,2 гектара. Ділянка відійшла комерційній структурі для функціонування замиського готельного комплексу.

Тегування: